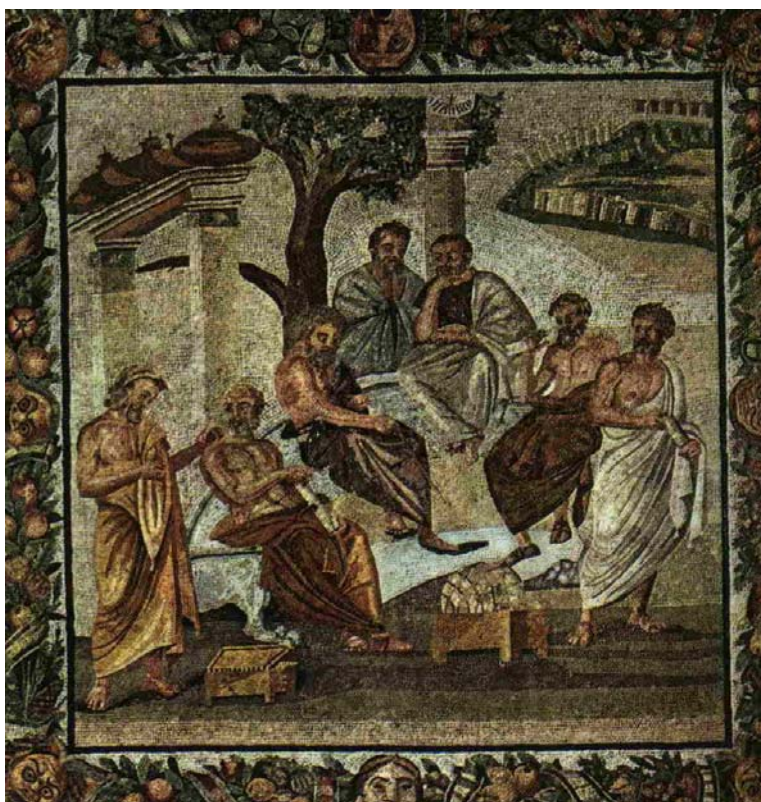

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Τεύχος Α΄ : Πλάτων

Μάθημα Κατεύθυνσης

Αθήνα 2000

Πλάτωνος Πρωταγόρας και Πολιτεία

Σύνταξη: Ζωή Σπανάκου, Φιλολόγος, δρ. Φιλοσοφίας

Επιμέλεια - διόρθωση:

Γιάννης Αθ. Πανούσης, Φιλολόγος, δρ. Κλασικής Φιλολογίας

Στην **πρώτη έκδοση** του τεύχους αξιολόγησης στον **Πρωταγόρα** την ομάδα σύνταξης αποτελούσαν οι φιλόλογοι:

Μαρία Καροφυλλάκη-Σπάρταλη, Φιλολόγος Μ. Α.

Ζωή Σπανάκου, Φιλολόγος, δρ. Φιλοσοφίας

Μανώλης Στεργιούλης, Φιλολόγος Μ. Α.

Copyright (C) 2000: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας

Αδριανού 91, 105 56 Αθήνα

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή ανατύπωση ή φωτοτύπηση μέρους ή όλου του παρόντος βιβλίου, καθώς και η χρησιμοποίηση των ερωτήσεων που περιέχονται σ' αυτό σε σχολικά βοηθήματα ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, χωρίς τη γραπτή άδεια του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• Πρόλογος.....	5
• Εισαγωγικό Σημείωμα.....	7
• ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.....	13
Α. Οι ιστορικές συνθήκες γέννησης της φιλοσοφίας.....	14
Β. Οι προσωκρατικοί	17
Γ. Οι σοφιστές και το κίνημα του διαφωτισμού στην Αθήνα	19
Δ. Ο Σωκράτης	22
Ε. Ο Πλάτων.....	25
2. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ	
Εισαγωγή στον <i>Πρωταγόρα</i> του Πλάτωνος	27
Ενότητα 1η: Μπορεί η αρετή να γίνει αντικείμενο διδασκαλίας; ...	34
Ενότητα 2η: Η αρχή της δημιουργίας του ανθρώπου.....	38
Ενότητα 3η: Η κλοπή της φωτιάς	42
Ενότητα 4η: Η πολιτική αρετή, κοινό δώρο του Δία στους ανθρώ- πους, απαραίτητη ιδιότητα για τη συγκρότηση κοινω- νιών.....	47
Ενότητα 5η: Η πολιτική αρετή ως κοινή και φυσική ιδιότητα όλων των ανθρώπων	55
Ενότητα 6η: Η παιδευτική αξία της τιμωρίας ως απόδειξη του διδακτού της αρετής.....	59
Ενότητα 7η: Η διδασκαλία της αρετής από την οικογένεια και την κοινωνία	62
Ερωτήσεις για τη συνολική θεώρηση του <i>Πρωταγόρα</i>	67
Παραδείγματα κριτηρίων αξιολόγησης.....	71
3. ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ	
Εισαγωγή στην <i>Πολιτεία</i> του Πλάτωνος.....	79
Ο μύθος του Γύγη.....	87
Ενότητα 8η: Το δακτυλίδι του Γύγη (Α΄).....	90
Ενότητα 9η: Το δακτυλίδι του Γύγη (Β΄).....	93
Ενότητα 10η: Το δακτυλίδι του Γύγη (Γ΄)	95

Η αλληγορία του σπηλαίου	98
Ενότητα 11η: Η αλληγορία του σπηλαίου	99
Ενότητα 12η: Η αλληγορία του σπηλαίου. Η απροθυμία των φιλοσόφων	102
Ενότητα 13η: Η αλληγορία του σπηλαίου. Ο ηθικός εξαναγκασμός των φιλοσόφων	105
Ο μύθος του Ηρόδ	108
Ενότητα 14η: Αρδιαίος ο τύραννος	110
Ενότητα 15η: Λαχέσεως Λόγος	112
Ερωτήσεις για τη συνολική θεώρηση της Πολιτείας	116
Παραδείγματα κριτηρίων αξιολόγησης	118
4. ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	126
5. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΔΙΔΑΚΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	129
6. ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	148
7. ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	168
8. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	195

Φωτογραφία εξωφύλλου: Σκηνή από την Πλατωνική Ακαδημία. Ψηφιδωτό δάπεδο από την Πομπηία, 1ος αι. μ.Χ. (Νεάπολη, Εθνικό Μουσείο)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με τα τελευταία βιβλία αξιολόγησης των μαθητών ολοκληρώνεται μια σημαντική προσπάθεια του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας, στόχος της οποίας ήταν η εκπόνηση και διάδοση νέων μεθόδων αξιολόγησης των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου. Στο πλαίσιο της εκπονήθηκαν τα τρία τελευταία χρόνια δεκάδες βιβλίων που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν των μαθημάτων, τα οποία διδάσκονται στο Λύκειο. Τα βιβλία αυτά περιέχουν οδηγίες μεθοδολογίας σχετικές με την αξιολόγηση των μαθητών, παραδείγματα ερωτήσεων διαφόρων τύπων, υποδείγματα εξεταστικών δοκιμασιών, θέματα συνθετικών - δημιουργικών εργασιών και άλλα χρήσιμα στοιχεία για τους εκπαιδευτικούς.

Το έντυπο αυτό υλικό συνοδεύτηκε από την παραγωγή ανάλογου ηλεκτρονικού υλικού, από τη δημιουργία Τράπεζας Θεμάτων και από πολυάριθμες επιμορφωτικές δραστηριότητες σχετικές με την αξιολόγηση των μαθητών.

Η παραπάνω προσπάθεια δεν είχε σκοπό να επιβάλει ένα συγκεκριμένο τρόπο αξιολόγησης ούτε να αυξήσει το φόρτο εργασίας διδασκόντων και διδασκομένων, όπως ισχυρίστηκαν ορισμένοι. Επιδίωξε να ενημερώσει τους καθηγητές για τις σύγχρονες εξεταστικές μεθόδους, να τους δώσει πρακτικά παραδείγματα εφαρμογής τους, να τους προβληματίσει γύρω από τα θέματα αυτά και να τους παράσχει ερεθίσματα για αυτομόρφωση. Πιστεύουμε ότι με το έργο μας συμβάλαμε στη διεύρυνση της δυνατότητας των διδασκόντων να επιλέγουν οι ίδιοι τη μέθοδο που θεωρούν πιο κατάλληλη για την αξιολόγηση των μαθητών τους και βοηθήσαμε στην αύξηση της παιδαγωγικής τους αυτονομίας.

Πεποίθησή μας είναι πως όλα αυτά άλλαξαν το τοπίο στον τομέα της αξιολόγησης των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου, έφεραν νέο πνεύμα και άρχισαν να τροποποιούν σταδιακά ξεπερασμένες αντιλήψεις και τακτικές που κυριάρχησαν επί πολλά χρόνια στο Ελληνικό σχολείο. Τα θετικά σχόλια που εκφράστηκαν από το σύνολο σχεδόν των επιστημονικών και εκπαιδευτικών φορέων για τα θέματα των εξετάσεων του Ιουνίου 1999-2000, τα οποία διαμορφώθηκαν με βάση το πνεύμα και τη μεθοδολογία της αντίστοιχης εργασίας του Κ.Ε.Ε., επιβεβαιώνουν όσα προαναφέρθηκαν.

Η κριτική που είχε αρχικά ασκηθεί για το έργο μας περιορίζεται συνεχώς, ενώ αυξάνει καθημερινά η αποδοχή του από την εκπαιδευτική κοινότητα και η αναγνώρισή του. Σ' αυτό συνέβαλε ασφαλώς και η βελτίωση του υποστηρικτικού υλικού που παράγεται από το Κ.Ε.Ε., η οποία οφείλεται, μεταξύ άλλων, και στις παρατηρήσεις και υποδείξεις των διδασκόντων στα Ενιαία Λύκεια. Η συνειδητοποίηση, τέλος, του τρόπου με τον οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται το υλικό αυτό στη διδακτική πράξη και ο περιορισμός των σφαλμάτων που διαπράχθηκαν στην αρχή (μηχανική αναπαραγωγή πλήθους ερωτήσεων, υπέρμετρη αύξηση της εργασίας των μαθητών, απουσία εναλλακτικών τρόπων αξιολόγησης κτλ.) οδήγησαν σε πολύ θετικά αποτελέσματα, τα οποία όσο περνά ο καιρός θα γίνονται εμφανέστερα.

Η διαπίστωση αυτή μας ενισχύει να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας και να την επεκτείνουμε, εκπονώντας ανάλογο υλικό και για άλλες εκπαιδευτικές βαθμίδες, εφόσον εξασφαλιστούν οι απαραίτητες οικονομικές και λοιπές προϋποθέσεις.

Τελειώνοντας, επιθυμώ να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μου στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, οι οποίοι εργάστηκαν αφιλοκερδώς, με αφοσίωση και σπάνιο ζήλο και επιτέλεσαν κάτω από δύσκολες συνθήκες σημαντικό έργο. Ευχαριστώ ακόμη όλους τους εκπαιδευτικούς που με ποικίλους τρόπους στήριξαν την προσπάθειά μας και βοήθησαν στην επιτυχία της. Ξέχωρες ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στις δακτυλογράφους του Κ.Ε.Ε, στο τεχνικό προσωπικό του, στον Προϊστάμενο της Γραμματείας κ. Γεώργιο Κορκόντζηλα και στους εκδότες που συνεργάστηκαν μαζί μας από το 1997 μέχρι σήμερα.

Αθήνα, Ιούνιος 2000

Καθηγητής Μιχάλης Κασσωτάκης
Πρόεδρος του Δ.Σ. του Κ.Ε.Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στο τεύχος αυτό περιλαμβάνεται, σε δεύτερη έκδοση, υλικό για την αξιολόγηση των μαθητών της Γ΄ τάξης του Ενιαίου Λυκείου στο μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (Θεωρητικής Κατεύθυνσης), στον *Πρωταγόρα* και στην *Πολιτεία* του Πλάτωνα. Ειδικά η πρώτη έκδοση του *Πρωταγόρα* αναδιαρθρώθηκε ριζικά, αφού το διδακτικό βιβλίο είναι νέο, η διδακτέα ύλη από τον πλατωνικό διάλογο έχει περιοριστεί και οι διδακτικοί στόχοι έχουν αναδιατυπωθεί. Επόμενο ήταν να αλλάξουν οι άξονες διδασκαλίας και αξιολόγησης. Από την πρώτη έκδοση του *Πρωταγόρα* κρατήσαμε ένα μέρος από τις ερωτήσεις της ρήσης του σοφιστή (κεφ. ΙΑ -ΙΣΤ) και, σε ένα βαθμό, τις αντίστοιχες υποσημειώσεις, ενώ προστέθηκαν παράλληλα κείμενα και κείμενα από τη βιβλιογραφία. Η δομή δηλαδή του τεύχους ακολουθεί αυτήν του Β΄ τεύχους για την αξιολόγηση στο *Φιλοσοφικό Λόγο* (Αριστοτέλης). Στην παρούσα έκδοση είχαμε υπόψη μας το βιβλίο του καθηγητή για την *Πολιτεία*, όχι όμως και για τον *Πρωταγόρα* αφού ως τώρα (Ιούνιος 2000) δεν έχει εκδοθεί. Λάβαμε επίσης υπόψη μας τις παρατηρήσεις και τις υποδείξεις συναδέλφων για τον *Πρωταγόρα* και για την *Πολιτεία*, η οποία για πρώτη φορά διδάχθηκε το σχολικό έτος 1999 - 2000.

Το γεγονός βέβαια ότι είχαμε να αντιμετωπίσουμε φιλοσοφικά κείμενα, για τα οποία η βιβλιογραφία είναι σχεδόν απέραντη, έκανε πιο δύσκολη την εκπόνηση ερωτήσεων. Επιπλέον η πλατωνική *Πολιτεία* είναι από τους πιο μεγάλους σε έκταση διαλόγους του Πλάτωνα, από αυτούς που θαυμάστηκαν και αμφισβητήθηκαν περισσότερο ίσως από όλα τα έργα του. Στο διδακτικό βιβλίο επιλέγονται ελάχιστα, σε σχέση με την έκταση του έργου, αποσπάσματα (τρία συνολικά), μάλιστα όχι πάντοτε συνεχή. Ο αποσπασματικός χαρακτήρας κάνει δύσκολη και προβληματική τη σύλληψη της ενότητας του έργου, το ίδιο και την εκπόνηση ερωτήσεων που να ανταποκρίνονται στους διδακτικούς στόχους, όπως αυτοί έχουν

τεθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο¹. Για τους λόγους αυτούς και επειδή ο διαθέσιμος χρόνος τόσο για τη σύνταξη όσο και για τη διόρθωση της β' έκδοσης του βιβλίου ήταν ελάχιστος, δεν ήταν δυνατόν να επεξεργαστούμε, στο βαθμό που θα θέλαμε σχόλια, ούτε να συνθέσουμε ερωτήσεις πολλών τύπων. Το τελευταίο το αποφύγαμε κυρίως στην *Πολιτεία* λόγω της φύσεως του κειμένου, το οποίο δεν επιδέχεται εύκολα ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου.

Οι υποσελίδες σημειώσεις περιλαμβάνουν σχόλια, διευκρινίσεις μάλλον, που αφορούν άμεσα τις ερωτήσεις. Στο τεύχος περιλαμβάνονται επίσης ερωτήσεις για τη συνολική θεώρηση καθενός έργου, προτάσεις για συνθετικές δημιουργικές εργασίες, κριτήρια αξιολόγησης που αφορούν το διδαγμένο κείμενο και προτάσεις για αδιδάκτα κείμενα, από τα οποία μπορεί να επιλέξει κανείς για κριτήρια αξιολόγησης. Στο τέλος των ερωτήσεων και των δύο κειμένων παρατίθεται υποστηρικτικό υλικό με τίτλο «Παράλληλα κείμενα» και «Κείμενα από τη βιβλιογραφία». Τα τελευταία σχολιάζουν από φιλοσοφική άποψη τους πλατωνικούς διαλόγους και παραπέμπουν έμμεσα στις ερωτήσεις. Οι τίτλοι στα κείμενα του βιβλιογραφικού υλικού αποτελούν δική μας προσθήκη. Φυσικά ο τρόπος αξιοποίησής τους είναι θέμα του διδάσκοντος που είναι αρμόδιος να κρίνει τη χρησιμότητα και τη χρήση τους. Τέλος, στην ενδεικτική βιβλιογραφία περιλαμβάνονται τα έργα που μας ήταν χρήσιμα στην κατανόηση των πλατωνικών κειμένων και στην εκπόνηση των ερωτήσεων.

Τα πλατωνικά κείμενα που διδάσκονται στη Γ' Λυκείου έχουν επιλεγεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο με γνώμονα το βασικό σκοπό της αγωγής στην αρχαία Ελλάδα, που είναι η ολοκλήρωση του ατόμου ως πολίτη, και επιτρέπουν την πολύπλευρη μελέτη του πολιτικού φαινομένου στη ζωή της αρχαίας Αθήνας με άξονα τις έννοιες: πόλις - πολίτης - πολίτευμα - κοινωνία των πολιτών - δεσμοί της κοινωνίας (νόμος - δικαιοσύνη) - ατομική και πολιτική αρετή.

Συγκεκριμένα, στον πλατωνικό *Πρωταγόρα* τα διδασκόμενα αποσπάσματα αναφέρονται στο σκοπό της διδασκαλίας των σοφιστών

¹ Βλ. Πρόγραμμα Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γλώσσα

και το πρόβλημα του διδακτού της αρετής που θέτει ο Σωκράτης και, με την απάντηση του Πρωταγόρα, στα στάδια συγκρότησης της ανθρώπινης κοινωνίας και τη δημιουργία της πόλεως, καθώς και στις θεμελιώδεις έννοιες που συνέχουν αυτήν: την πολιτική αρετή, την αιδώ, τη δίκη, το σκοπό και τη σημασία της ποινής, το νόμο και την παιδεία.

Τα αποσπάσματα της *Πολιτείας* επικεντρώνονται στην αξία της παιδείας και του νόμου με έμφαση στη δικαιοσύνη, που είναι κεντρικό θέμα του διαλόγου. Η έννοια αυτή μαζί με την έννοια της παιδείας είναι οι βασικοί άξονες που συνδέουν τα τρία διδασκόμενα αποσπάσματα (αλλά και τα δύο έργα) μεταξύ τους. Μόνο η παιδεία θα μετατρέψει την πολιτική αρετή από *δυνάμει* σε *ενεργεία*. Μόνο η παιδεία θα αποτρέψει τους πολίτες από την αδικία. Αν δεν έχουν αυτή την παιδεία, τότε στο βαθμό που θα κατορθώνουν να μένουν ατιμώρητοι (δαχτυλίδι του Γύγη) θα προτιμούν να αδικούν. Από την άλλη πλευρά όσοι κατέχουν ουσιαστική παιδεία θα υποχρεώνονται από το νόμο να ενδιαφέρονται για το φωτισμό άρα και την ευδαιμονία όλων και να βοηθούν και τους απαίδευτους στην οδό προς το μέγιστο μάθημα, τη θέα του αγαθού (αλληγορία του σπηλαίου).

Αυτός ο τρόπος ζωής έχει το αντίκριμά του στην άλλη, τη μετά θάνατο ζωή (μύθος του Ηρός). Εκεί αποδίδεται δικαιοσύνη για τον καθένα κατά τις πράξεις του και οι ψυχές, μετά από ένα διάστημα κάθαρσης ή απόλαυσης μεταθανάτιων αγαθών, επιλέγουν με προσωπική τους ευθύνη τον τρόπο ζωής τους. Η μοίρα παίζει έναν μόνο ρόλο. Η τελική ευθύνη ανήκει στον καθένα.

Το γενικό αυτό πλαίσιο εξειδικεύεται στο παρόν τεύχος σε κάθε απόσπασμα. Σημείο αναφοράς είναι πάντοτε οι *Οδηγίες* του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και οι διδακτικοί στόχοι που καθορίζονται από αυτές. Μεταξύ των στόχων αυτών είναι η σύγκριση της θέσης του Πρωταγόρα για το σκοπό της διδασκαλίας του με ανάλογη θέση του Ισοκράτη που περιέχεται στον *Παναθηναϊκό* λόγο του (26-34)² και η σύγκριση Πλάτωνα με Αριστοτέλη (*Πολιτικά* βιβλίο Η'). Οι ερωτήσεις αξιολόγησης ακολουθούν αυτούς τους διδακτικούς στόχους, από τους

και *Ιστορία*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 1999, σσ. 153-155.

οποίους προκύπτουν και οι στόχοι αξιολόγησης. Ο διδάσκων με τη σειρά του εξειδικεύει τους στόχους κατά διδακτική ενότητα και εφαρμόζει ανάλογα τους στόχους αξιολόγησης, σύμφωνα πάντοτε με το επίπεδο των μαθητών του. Είναι ευνόητο ότι οι στόχοι που αφορούν τη σύγκριση - συσχέτιση Πλάτωνα - Αριστοτέλη θα επιτευχθούν μετά τη διδασκαλία του Αριστοτέλη.

Τα στάδια επεξεργασίας για την εκπόνηση ερωτήσεων αξιολόγησης εντάσσονται στα στάδια επεξεργασίας μιας διδακτικής ενότητας: *Μελέτη όλου του έργου και βασικής βιβλιογραφίας, γνώση των στόχων διδασκαλίας και εξειδίκευση κατά ενότητα. Δομή της ενότητας. Επισήμανση των στοιχείων που είναι αναγκαία για την εξομάλυνση του κειμένου, ερμηνευτική επεξεργασία, συνεξέταση εκφραστικών τρόπων. Εκπόνηση του σχεδίου μαθήματος, καταγραφή των σπουδαιότερων ερωτήσεων που θα υποβληθούν στους μαθητές με στόχο την κινητοποίηση και συμμετοχή τους. Ερωτήσεις αξιολόγησης για τον έλεγχο επίτευξης των στόχων και την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας, τα τυχόν παράλληλα κείμενα που θα χρησιμοποιηθούν.*

Οι φιλόλογοι του Κ.Ε.Ε. δεν εργάζονται βέβαια σε όλη αυτή την κλίμακα· έχουν έργο την εκπόνηση ερωτήσεων αξιολόγησης. Οι ερωτήσεις αυτές καλύπτουν σε ένα βαθμό όλη τη διδακτική διαδικασία, στην οποία η αξιολόγηση εντάσσεται οργανικά.

Στη σύνταξη του παρόντος τεύχους λάβαμε όλα αυτά υπόψη και στα ασφυκτικά πλαίσια του διαθέσιμου χρόνου επιδιώξαμε το καλύτερο δυνατόν αποτέλεσμα. Οι ερμηνευτικές ερωτήσεις κάθε ενότητας, οι οποίες ανήκουν στις ερωτήσεις ανάπτυξης και σύντομης απάντησης, μπορεί να θεωρηθούν εν μέρει και ερωτήσεις για την επεξεργασία και **να επιλεγούν για την αξιολόγηση τρεις-τέσσερις κατά ενότητα**, κυρίως οι ερωτήσεις εμβάθυνσης ή προέκτασης, που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν και ως εργασίες για το σπίτι.

² Βλ. Παράλληλα κείμενα αρ. 10.

Κατ' αρχάς οι ερωτήσεις αφορούν την κατανόηση του κειμένου και επισημαίνουν την πρόδηλη σκέψη, έπειτα όσα υπονοούνται και όσα προϋποτίθενται. Δίνουν έμφαση στις έννοιες του φιλοσοφικού κειμένου, π.χ. στην έννοια (ιδέα) της δικαιοσύνης που είναι κεντρική στην πλατωνική φιλοσοφία και στις βασικές θέσεις της σοφιστικής. Εξετάζουν τους εκφραστικούς τρόπους του κειμένου σε σχέση με το περιεχόμενο και εντοπίζουν στοιχεία από το λεξιλογικό πλούτο του. Αξιολογούν την ικανότητα των μαθητών να κατανοούν τη φιλοσοφική σκέψη του Πλάτωνα και να τη συσχετίζουν από διάφορες απόψεις με τη σκέψη άλλων φιλοσόφων. Στις λεξιλογικές - σημασιολογικές ασκήσεις περιλαμβάνονται συνήθως οι λέξεις - κλειδιά κάθε ενότητας.

Ελπίζουμε το τεύχος αυτό να βοηθήσει το φιλόλογο να ανταποκριθεί στο δύσκολο έργο του, αξιοποιώντας τα στοιχεία εκείνα που είναι χρήσιμα στη δική του εμπειρία και στη δική του διδακτική πορεία.

